

RIJEČ UREDNIŠTVA

ZAŠTO KASNIMO U ZELENOJ TRANZICIJI I ENERGETSKOJ NEOVISNOSTI?

Sredina je ljeta užarenog od toplinskih valova uvjetovanih klimatskim zagrijavanjem, koji vuku planet Zemlju u ne povoljnom smjeru po život, u odnosu na dosadašnji, posebice u području umjerenog pojasa planeta. Padaju temperaturni rekordi, haraju požari, sve su češći snažni vjetrovi i intenzivne padaline u kratkom vremenu s velikim štetama, suša snižava korita rijeka i jezera, počinju redukcije vode, smanjuju se urodi u poljoprivredi. Uz sve te nevolje, neopravdana i brutalna ratna agresija Rusije na Ukrajinu traje šesti mjesec, bez naznaka da će doći do prekida. S istom se situacija dodatno komplicira zbog nastojanja Europske unije da što brže stekne energetsku neovisnost od Rusije, koja je ionako počela smanjivati isporuke plina i nafte. Na tragu svega, krajem srpnja Vlada Republike Hrvatske objavila je da će predložiti smanjivanje stope PDV-a s 13 na pet posto za ogrjevnu drva, pelete, sječke i brikete te toplinsku energiju iz toplinskih stanica.

Jesmo li davno prije mogli postići energetsku neovisnost i preorientirati vlastito gospodarstvo u zelenom smjeru? O tome smo već pisali u ovogodišnjem broju 3-4, ali zbog aktualnosti teme još ćemo se jednom osvrnuti na isto. Podsetit ćemo na dio onoga što smo unatrag 17 godina radili i predlagali unutar šumarskog sektora. I šire po tom pitanju. O svemu se može pročitati na stranicama Šumarskog lista.

Tako je u cilju što bolje organizacije stručnih potencijala, Hrvatsko šumarsko društvo na svojoj 109. redovitoj Skupštini održanoj u Karlovcu 17. lipnja 2005., u okviru Dana hrvatskog šumarstva, osnovalo sekciju „Hrvatska udruga za biomasu“...Prema planu aktivnosti za 2006. godinu organizirali smo trodnevnu stručnu ekskurziju u Austriju – Gradišće od 18. do 20. svibnja. HŠD kao osnivač Hrvatske udruge za biomasu, organiziralo je posjet ovoj austrijskoj pokrajini gdje je najviše zastupljena uporaba bioenergije. Može se reći da su gotovo u potpunosti zamijenili uporabu fosilnih goriva obnovljivim resursima kao energetskim drvetom za toplinsku energiju i proizvodnju struje, uljanom repicom za proizvodnju biodizela te uporabom vjetrenjača za proizvodnju struje. (Šumarski list 5-6/2006)

Šumarski list 9-10/2006 donosi opis navedene stručne ekskurzije u Gradišće: *Zatim smo posjetili toplanu na biomasu*

Gütttenbach (Pinkovac), snage kotla 1 MW na biomasu i s rezervnim kotлом na lož ulje snage 1,35 MW. Dipl. ing. Franz Jandrisitz upoznao nas je s Centralnim toplinskim sustavom Pinkovac, gdje se već 7 godina putem desetogodišnjeg ugovora toplovodom dužine 12 km grije oko 240 obiteljskih kuća.

U uvodniku našeg lista broj 1-2/2007 pisali smo o pozitivnom utjecaju šume na globalno zatopljenje klime: *Nedavno održani skup znanstvenika u Parizu potvrdio je kako je uzrok globalnoga zatopljenja na Zemlji nerazumno ponašanje čovjeka. Prekomjernim korištenjem fosilnih goriva atmosfera se obogaćuje ugljičnim dioksidom, povećavajući učinak „staklenika atmosfere“.*

Poznato je da su brojne ekskurzije udrugama, tvrtkama, jedinica lokalne uprave i samouprave posjetile Gradišće i divile se postignutim rezultatima na polju ostvarene energetske neovisnosti te nekada najmanje razvijene austrijske pokrajine. Ispada da se potrošilo skoro dvadesetak godina na obilaske, koji kasnije nisu poslužili kao primjer za primjenu u vlastitom kraju. Brdsko-planinsko područje Hrvatske obiluje šumskim resursima te je većina naselja u tom području mogla riješiti pitanje grijanja izgradnjom objekata na biomasu. Osim samog grijanja korist bi se našla i u zapošljavanju lokalnog stanovništva i gospodarstva, netrošenju sredstava za fosilna goriva, čišćem okolišu te zadržavanju ruralnog stanovništva u prostoru. Rezultat korištenja šumske biomase kod nas se ogleda u kogeneracijskim postrojenjima uz autoceste, koji svojim vlasnicima donose profit uz povlaštenu cijenu isporučene struje, a lokalnoj zajednici ne doprinosi osiguranom toplinskom energijom koja bi nas danas činila spokojnom prema neizvjesnosti koja vlada s dobavom i cijenom plina, nafte i struje. Nismo li uludo napravili još jednu akumulaciju kapitala kojom se financijska sredstva, pa dobrim dijelom i iz EU fondova, slijevaju u džepove malobrojnih privatnih investitora, a domaće stanovništvo koje živi okruženo šumom teškom mukom dolazi do ogrjevnog drveta, po cijeni koja je, umjesto socijalna, za razliku od ostalih sortimenata najbliža tržišnoj. Nedavno vladino smanjenje PDV-a za ogrjevno drvo ubrzo je kompenzirano povećanjem cijene istog.

Uredništvo